

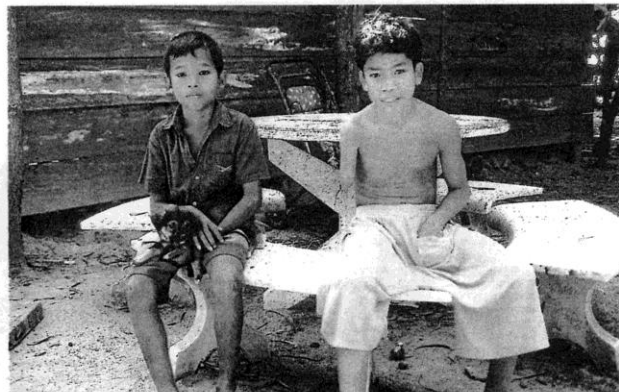
ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΑΚΙ ΡΑ
 πρώην Εριβρούρ Χιερ
 έχει μετατραπεί σε
 μουσείο, ενώ φιλοξε-
 νεί 25 ανήλικα θύμα-
 τού του ιδιόρρυθ-
 μού πολέμου.
 Το επίσημο κράτος
 δεν συμβόλησε στην
 προσπάθεια του Ακι
 Ρα, καθώς θεωρεί
 πως αρμόζει την
 τουριστική εικόνα της
 χώρας. Δεξιά το
 Άνκορ Βατ, το μεγαλύ-
 τερο θρησκευτικό
 μνημείο του κόσμου.

Υστερα από δεκαετίες πολέμου, ταραχών και ένα αποτυχημένο μοντέλο σοσιαλισμού που άφησε πίσω του χιλιάδες νεκρούς και μια χώρα κατεστραμμένη, η Καμπότζη επέστρεψε στον παγκόσμιο

χάρτη. Ο πόλεμος τελείωσε επίσημα το 1999, αλλά πρακτικά συνεχίζεται μερικές εκατοστά κάτω από τη νη...

Κείμενο-φωτογραφίες: **ΚΩΣΤΑΣ ΠΛΙΑΚΟΣ**

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΝΑΤ ξέρει πολύ καλά και μας εξηγεί λεπτομερώς πώς λειτουργούν οι ρωσικές νάρκες. Μία από αυτές του «ήθε» το δεξί του χέρι... Δεκάδες παιδιά έχουν ακρωτηριαστεί σε ναρκωπέδια κι άλλα τόσα έμειναν ορφανά γιατί οι γονείς τους ήταν θύματα των «killing fields».

KAMPOTZH-«KILLING FIELDS»

Στα ηλιβάδια του θανάτου τα παιδιά μαζεύουν νάρκες...

“

Περίπου 40.000 Καμποτζιανοί είναι μέχρι σήμερα τα θύματα του υπόγειου εργάτη. Κάθε μέρα που περνά σκοτώνονται τουλάχιστον δύο παιδιά που παίζουν ανέμελα στους δρόμους και τα χωράφια. Ακόμα και οι περιοχές που έχουν καθαριστεί και θεωρούνται ασφαλείς, όταν δεν υπάρχουν βροχές, με την έναρξη των μουσώνων γίνονται πάλι ναρκαπητέ, καθώς οι πλημμυρές μετακινούν τις νάρκες...

«**Τ**ο όνομά μου είναι Ακι Ρα. Κατάγομαι από το Σιέμ Ριπ της Καμπότζης και όνειρο της ζωής μου είναι να δώ τη χώρα μου να ξαναγίνεται ασφαλής και να προσδοξεί»

Πολέμηση για χρόνια με όλους και κόντρα σε όλους τους στρατούς που πέρασαν από τη χώρα μου. Τώρα σκοπός της ζωής μου έχει γίνει να καθαρίσω τα "λίκνδια του θανάτου" από τα εκατομμύρια νεκρών, απομεινάρια μιας ανατρεχιστικής εποχής...».

Αυτά είναι τα λόγια ενός πρώην Ερυθρού Χιμερ, που το όνομά του έχει γίνει συνώνυμο της προσπάθειας να καθαρίσει η Καμπότζη από το νάρκος που άρπασαν πίσω τους είκοσι χρόνια πολέμου.

Στην πραγματικότητα, τα «λιβάδια του θανάτου» έμειναν στην ιστορία σαν οι χώροι μαζικών εκτελέσεων και ομαδικών ταφών στην περίοδο της κυριαρχίας των Ερυθρών Χμερ στην Καμπότζη. Σήμερα όμως κάποια «λιβάδια» εξακολουθούν να σκορπίζουν τρόμο και θάνατο.

Η καταληψη της Καμπούτζης από τους Ερυθρούς Χμερ βύθισε τη χώρα για τέσσερα χρόνια στην απομόνωση και τον τρόμο. Ακολουθώντας ο πόλεμος με το Βιετνάμ για άλλα δέκα χρόνια αναταραχόμενου, πάντα με την ανάμιξη του Βιετνάμ, γεγονός που τη φάπσο με μια κακή κληρονομιά, αφού δεν μπορεί να εκμεταλλευτεί όπως θα μπορούσε το Ανγκορ Βατ, το μεγαλύτερο θρησκευτικό μνημείο στον κόσμο και το σημαντικότερο ίσως αρχαιολογικό τόπο της Ασίας, που είναι πόλος έλξης για χιλιάδες τουρίστες.

τον οποίο ελέγχει πετρελαϊκή βιο-
ναμέζικη εταιρία.

Σήμερα η Καμνήτιξη προσπαθεί να σταθεί στα πόδια της επενδύοντας στον τουρισμό και στην κλωστοϋφαντουργία. Είναι φυσικό πως χωρίς ακούφι να μιν μπορεί να μετατρέψει το ανθρώπινο δυναμικόν της και όσα θα μπορούσε να προσφέρει στους τουρίστες της.

Τα ελαττώματα υφιά της και οι παρακαταρμέννα παρήβα φυσικά πάρα τις δεν έχουν εύκολα πρόοση. Για υποδομές ούτε κουβίη να είναι. Διεθνή μεγάλα ταξιδιωτικά γραφεία όμως έχουν αναλάβει τις πρώτες δυνατότητες αυτής της χώρας, επενδύνοντας διαρκώς, μένουν στη στιγμή που η Καμνήτιξη θα κατακτήσει τον τουριστικό ρυθμό τουριστών που τη γείτονη τα Τσάιλάνδη. Είναι εντυπωσιακό ότι κάθε χρόνο η αύξηση των αφίξεων τουριστών είναι από 20% έως 30%.

ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ

Το πρόβλημα είναι ότι το νομικό πλαίσιο δεν προστατεύει τους πολίτες, οι οποίοι πέφτουν θύματα εκμετάλλευσης από τις ξένες εταιρίες, δουλεύοντας για μη σθεναρές πεύνας, κάτω από άθλια συνθήκες πολλές φορές. Είναι γνωστή η ιστορία με μεγάλη εταιρία ραχών που φόρτωνε ένα καράβι εργαζόμενους, έβγαζε σε διεθνή ύδατα και εκεί τους έβαζε να δουλεύουν, πληρώνοντας ό,τι ήθελε και όπως ήθελε. Και φυσικά μεγάλο αγκάθι παραμένει η βιομηχανία σεξουαλικού ορίου, με θύματα ανήλικα παιδιά που έχει πάρει ανησυχητικές διαστάσεις.

...**ΜΠΟΡΟΥΜΕ** και δίνουμε ένα σπίτι και μια οικογένεια σε αυτά τα παιδιά χάρη στην προσφορά του κόσμου. Πέντε δολλάρια φτάνουν για να πάει στο σχολείο δύο εβδομάδες ένα παιδί, ενώ με 100 δολλάρια αγοράζουμε ρύζι που αρκεί να φάνε 20 άνθρωποι για εβδομάδες...» λέει στον «Ε.Τ.» ο Άκι Ρα.

➤ Στην πόλη Σιέμ Ριπ, που βρίσκεται στα βορειοδυτικά της χώρας. Ξει

Στο σπίτι του μένουν σήμερα 25 παιδιά, τα οποία συντηρούνται από δωρεές τουριστών και απλών ανθρώπων απ' όλο τον κόσμο.

«...Μπορούμε και δίνουμε ένα σπiti και μια οικογένεια σ' αυτά τα παιδιά χάρις στην προσφορά του κόσμου. Πέντε δολάρια φτάνουν για να πάει στο σχολείο δύο εβδομάδες ένα παιδί, ενώ με 100 δολάρια αγοράζουμε ρούχα που αρκεί να φάνε 20 άνθρωποι για εβδομάδες...» Λέει ο Ακί Ρα. Όλα τα παιδιά πάνε σχολείο και μαθαίνουν και αγγλικά.

Ο μαρξος και δεν θα είναι πάνω από δέκα χρόνια, ξέρει όμως να μας εξηγήσει στα αγγλικά πώς λειτουργούν και τι ζημιά προκαλούν οι ρωσικές νάρκες. Μία από αυτές του «πήρε» το δεξί χέρι.

Τα παιδιά εδώ μαθαίνουν επίσης τη λέξη «αξιοπρέπεια». Κανένα δεν θα ζητανέψει, ούτε θα ζητήσει τίποτα από τον επισκέπτη. Μαθαίνει να κερδίζει λίγα χρήματα ξενογώνοντας και εξηγώντας στον ξένο τι είναι αυτό που βλέπει στο μουσείο ή τον διηγείται την προσωπική του ιστορία και πάντα χωρίς αντάλλαγμα...

Μία εικόνα εντελώς διαφορετική από αυτήν που θα συναντήσει κανείς στην Πνομ Πενχ και στα περίχωρά της, στα «killing fields» και στα ερείπια του Άνκορ, όπου δεκάδες παιδιά, πολλά απ' αυτά θύματα ναρκών, ζητιανεύουν ή πουλούν αναμνηστικά για να ζήσουν.

Το επίσημο κράτος δεν συμπαράσταθηκε στην προσπάθεια του Ακι Ρα, με το σκεπτικό ότι αμαυρώνει την εικόνα της χώρας στο εξωτερικό. Βέβαια, κανείς δεν είπε ότι το σπι-τι-μουσείο του Ακι Ρα παίρνει τη «δουλειά» από το κρατικό μουσείο πό-λημου της πόλης...

ΕΦΙΑΛΤΙΚΑ ΝΟΥΜΕΡΑ

Τα στοιχεία που μας δίνει είναι πραγματικά εντυπωσιακά για το μέγεθος του προβλήματος σε όλη τη χώρα και τις δυσκολίες στην αντιμετώπισή του. Ο αριθμός των ναρκών στην Κορινθία είναι ο μεγαλύτερος στον κόσμο. Επίσης στοιχεία μιλούν για περίπου μία με τέσσερα εκατομμύρια νάρκες, οι περισσότερες στα σύνορα με την Ταϊλάνδη, αλλά ο ίδιος ο Ακί Ρα μιλάει για τολάχιστον έξι εκατομμύρια.

«...Η μεγάλη πλειοψηφία των ναυ-
κών αυτών είναι ρωσικής και κινε-
ζικής κατασκευής. Πολλές προορί-
ζονταν για τεθωρακισμένα και οχή-
ματα και άλλες, που είναι τελικά και

**Παράπλευρες
απώλειες και
στην οικονομία**

Πέρα από το κόστος σε ανθρώπινες ζωές, υπάρχει και το οικονομικό κόστος της όλης υπόθεσης, αφού έχει υπολογιστεί ότι για την αποκατάσταση κάθε θύματος που έχει χάσει κάποιο μέλος του σώματός του το κόστος είναι περίπου

3.000 δολάρια. Αν πολλαπλασιάσουμε αυτό τον αριθμό με το 40.000, που είναι τα θύματα, φτάνουμε στα 120 εκατομμύρια δολάρια, ποσό που είναι

αδυνατό να διαθέσει η Καμιντζή αυτήν τη στιγμή. Το τίμημα αυξάνεται αν προστεθεί σε αυτό η ζημία στην κωνοπροφία και στον τουρισμό, μιας και ολόκληρες περιοχές είναι απροσπελάσιες, αλλά και στην αγροτική οικονομία, αφού το μεγαλύτερο μέρος των χωρifiών είναι ναυσοβητιμύα.

Περίπου 40.000 Καρμιντζήανοι
να σήμερα θύματα αυτού του

φιάλη, περίπου ένας στους 275 κατοίκους αυτής της χώρας, ποσοστό που θεωρείται το υψηλότερο στον κόσμο. Και οι 27.000 απ' αυτούς βρίσκονται μόνο στην επαρχία του Σιζίμ, μια περιοχή που έχει περίπου το μέγεθος της Πελοποννήσου.

«...Κάθε μέρα που περνά υπάρχουν και δύο νέα θύματα, στην πλειοψηφία τους παιδιά που παίζουν ανέναντα στα χωράφια, ακόμη και δίπλα σε δρόμους ή σε μέρη που μέχρι σήμερα δεν έχουν καθαριστεί από το στρατό. Και είναι σαφώς μικρότερος ο αριθμός σε σχέση με μια δεκαετία πίσω, όπου είχαμε μέχρι και δέκα θύματα τη μέρα...».

Αρκεί να πούμε ότι σε περιοχές που έχουν καθαριστεί και θεωρούνται ασφαλείς κατά την περίοδο που δεν υπάρχουν βροχές όταν ξεκινούν οι μουσώνες και οι πλημμύρες οι νάρκες μετακινούνται κάνοντας τις έ-

Ο Ακί Ρα αυτήν τη στιγμή εκπαι-
δεύει στρατιώτες στην εύρεση και την
απενεργοποίηση ναρκών και στις
προσπάθειές του συμμετέχουν εθελ-
οντικά οργανώσεις και απλοί άν-
θρωποι από τη Βρετανία, τον Κανα-
δά, τις ΗΠΑ και άλλες χώρες.

Σήμερα ειδικές ομάδες νοσηλευτικής μπορούν να ανανεώσουν και να απενεργοποιούν μία νάρκη κάθε τρεις ώρες περίπου, με κόστος από 300 έως 1.000 δολάρια. Ο Ακι Ρα «καθαρίζει» τρεις σε μία ώρα, με κόστος ένα δολάριο για καθαριότητα, και ελιπίζει ότι σε 25 χρόνια η χώρα του θα είναι και πάλι ασφαλείς.

► Για περισσότερες πληροφορίες:
www.akramineaction.com
www.cambodiolandminemuseum.org
www.landmine-relief-fund.org
